

Державний вищий навчальний заклад
“Українська академія банківської справи
Національного банку України”

Препринт серії № UABS CP/2014/001

Бондаренко В.М.
студент групи ЗМП-21 V курсу юридичного факультету

**РІШЕННЯ ПРО МІСЦЕВИЙ БЮДЖЕТ
В СИСТЕМІ БЮДЖЕТНИХ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ**

**Державний вищий навчальний заклад
«Українська академія банківської справи НБУ»
Юридичний факультет
Кафедра цивільно-правових дисциплін та банківського права**

Пояснювальна записка
до дипломної роботи

освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр»

**на тему: РІШЕННЯ ПРО МІСЦЕВИЙ БЮДЖЕТ В СИСТЕМІ
БЮДЖЕТНИХ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ**

Виконав: студент 6 курсу, групи ЗМП-21
спеціальності 8.03010101 «Правознавство»
Бондаренко В.М.

Керівник: д.ю.н., проф. Чернадчук В.Д.

Рецензент: д.ю.н., проф. Лук'янець Д.М.

Суми – 2014 рік

Державний вищий навчальний заклад
«Українська академія банківської справи НБУ»

Факультет _____

Кафедра _____

Освітньо-кваліфікаційний рівень _____

Напрямок підготовки _____

(цифра і назва)

Спеціальність _____

(цифра і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

**Цивільно-правових дисциплін
та банківського права**

«____» _____ 20__ р.

**ЗАВДАННЯ
НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТА**

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи: _____

керівник роботи _____,

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від «__» _____ 20__ р.

№ _____

2. Строк подання студентом роботи _____

3. Вихідні дані до роботи _____

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розкрити) _____

5. Перелік графічного матеріалу _____

5. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка

Студент

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник роботи

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Постановка проблеми. Процес становлення України як правової держави з розвиненим публічним сектором економіки вимагає подальшого вдосконалення механізму фінансово-правового регулювання. Економічні процеси, які сьогодні відбуваються в Україні, вимагають нових підходів щодо формування ефективної фінансової системи. Основою цього процесу є реформування бюджетної системи країни шляхом раціонального та збалансованого розвитку всіх її ланок, зокрема такої вагомої її складової як місцеві бюджети.

Актуальність теми дипломної роботи. Одним із найголовніших загальнодемократичних принципів організації державної влади є принцип децентралізації влади на рівні регіонів і територіальних громад. З моменту ратифікації в 1997 році Європейської хартії про місцеве самоврядування Україна взяла на себе зобов'язання щодо впровадження у своєму законодавстві її положень, спрямованих на посилення правового статусу органів місцевого самоврядування як однієї з підвалин будь-якого демократичного режиму, надання права громадянам на участь в управлінні державними справами, розширення автономії та, відповідно, функцій органів місцевого самоврядування, а отже, і розширення їх фінансової бази. Хартія закріпила право органів місцевого самоврядування на свої власні адекватні фінансові ресурси, якими вони можуть вільно розпоряджатись, зокрема, шляхом прийняття місцевих бюджетів.

Бюджетна реформа, яка розпочалася в 1999 році і супроводжувалась прийняттям Бюджетних кодексів України від 2001 та 2010 років, схваленням в 2007 році Кабінетом Міністрів України Концепції реформування місцевих бюджетів та прийняттям інших програмних документів, призвела до зміни багатьох чинників бюджетних відносин. Внаслідок її запровадження посилилась фінансова незалежність місцевого самоврядування, відбувся перерозподіл бюджетних повноважень між центральними державними органами і органами влади на місцях, що, як наслідок, не могло не позначитися на змістовій характеристиці рішень про місцеві бюджети.

Для вітчизняної правової науки дослідження проблематики, пов'язаної з місцем рішення про місцевий бюджет у системі бюджетного законодавства, є новим напрямком наукових розробок. Як у юридичних, так і в економічних наукових роботах фрагментарно досліджувались окремі аспекти проблем місцевих бюджетів, зокрема правова природа місцевих фінансів, правові засади формування місцевих бюджетів та місцевого бюджетного процесу, бюджетні повноваження органів місцевого самоврядування. Тому можна стверджувати, що існуючі прогалини і неточності в бюджетному законодавстві щодо багатьох питань рішень про місцеві бюджети та їх недостатнє висвітлення в науковій літературі підтверджує актуальність системного дослідження обраної теми.

Стан нормативного регулювання. Відносини, пов'язані із розробленням, розглядом та прийняттям рішення про місцевий бюджет, його виконанням та контролем за виконанням регулюються Бюджетним Кодексом України, Законами України «Про місцеве самоврядування», «Про місцеві державні адміністрації», нормативно-правовими актами Кабінету Міністрів

України, Міністерства фінансів України та нормативно-правовими актами органів місцевого самоврядування.

Ступінь розробленості теми. Теоретичною основою дипломної роботи є окремі положення робіт з питань фінансового права науковців другої половини XIX – початку XX століття В. Лебедева, І. Тарасова, С. Іловайського, Д. Львова, І. Янжула, радянських вчених С.С. Алексєєва, С.М. Братуся, М.І. Матузова, М.І. Піскотіна, С.В. Полєніна, Ю.А. Ровинського, С.Д. Ципкіна та інших; українських вчених-юристів в галузі конституційного, фінансового та адміністративного права, зокрема: В.Б. Авер'янова, Л.К. Воронової, Н.В. Воротіної, Є.С. Дмитренко, І.Б. Заверухи, М.П. Кучерявенка, Д.М. Лук'янця, О.А. Музики, Л.О. Нікітіна, А.А. Нечай, О.П. Орлюк, П.С. Пацурківського, Н.Ю. Пришви, Л.А. Савченко, В.Д. Чернадчука, Н.Я. Якимчук та інших; російських вчених юристів Д.В. Вінницького, О.Ю. Грачової, О.М. Горбунової, С.В. Запольського, М.В. Карасьової, Ю.О. Крохіної, В.М. Сирих, Ю.А. Тихомирова, Н.І. Хімічевої, А.І. Худякова, та інших.

Мета і завдання дослідження. Метою дипломної роботи є аналіз та теоретичне обґрунтування правової природи, змісту, порядку формування, прийняття та внесення змін до рішення про місцевий бюджет, його місця в системі бюджетного законодавства та взаємодії з іншими її складовими та запропонувати напрями вдосконалення правового регулювання бюджетних відносин.

Відповідно до поставленої мети вирішено такі завдання:

- з'ясувати правову природу рішення про місцевий бюджет;
- проаналізувати та уточнити предмет правового регулювання рішення про місцевий бюджет;
- дослідити засади формування та прийняття рішень про місцеві бюджети як складової місцевого бюджетного процесу;
- охарактеризувати дію рішень про місцеві бюджети в часі;
- визначити особливості бюджетного законодавства як системи та місце в ній рішення про місцевий бюджет;
- проаналізувати системні зв'язки між рішеннями про місцеві бюджети та іншими нормативно-правовими актами бюджетного законодавства;
- сформулювати пропозиції щодо вдосконалення законодавства з питань правового регулювання відносин в сфері формування та прийняття рішень про місцеві бюджети та практики застосування цього законодавства.
- дослідити систему управління охороною праці та безпекою у надзвичайних ситуаціях в Управлінні фінансів, економіки і бюджету Сумської міської Ради.

Об'єктом дипломної роботи є сукупність врегульованих нормами права суспільних відносин, що виникають при підготовці та прийнятті рішень про місцеві бюджети, їх виконанні; предмет правового регулювання цих рішень, а також їх взаємозв'язки з іншими елементами системи бюджетного законодавства.

Предметом дипломної роботи є бюджетне законодавство, підзаконні бюджетно-правові акти, рішення про місцевий бюджет, практика їх застосування, а також наукові джерела з цих питань..

Методи дослідження. Методологічна основа дипломної роботи представлена комплексом наукових методів, що дозволили досягнути теоретичних результатів в процесі дослідження правової природи та порядку прийняття рішень про місцеві бюджети, їх місця в системі бюджетного законодавства. У процесі написання дипломної роботи використано ряд наукових методів, основними з яких є метод системного аналізу (застосовувався для визначення властивостей бюджетного законодавства як системи, з'ясування системних зв'язків між рішеннями про місцеві бюджети та іншими елементами системи бюджетного законодавства, при встановленні системної взаємоузгодженості положень актів бюджетного законодавства. Застосуванням історичного методу дозволило розглянути еволюцію поглядів на правову природу рішень про місцеві бюджети з урахуванням змін наукових поглядів вчених щодо поняття “публічні фінанси”. За допомогою діалектичного методу автором визначено правову природу рішення про місцевий бюджет у єдності його матеріального змісту та юридичної форми Порівняльно-правовий метод використовувався, зокрема, при аналізі окремих положень бюджетного законодавства країн СНД у співвідношенні з аналогічними положеннями бюджетного законодавства України; при порівнянні порядку та форм оприлюднення рішень про місцеві бюджети різних ланок. Усі ці загальнофілософські та спеціально-наукові методи комплексно використовувались для всебічного та ефективного дослідження рішень про місцеві бюджети. Використання вищезгаданих методів дозволило вирішити теоретичні та практичні завдання дослідження.

Нормативну базу наукової роботи становить чинне законодавство України, міжнародні договори, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, а також законодавчі акти інших держав. Емпіричну базу дослідження складають регламенти місцевих рад та рішення про місцеві бюджети 75 адміністративно-територіальних одиниць різних рівнів.

Ступінь вирішення проблеми в дослідженні та практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що на підставі аналізу нормативно-правових актів та наукових юридичних джерел з'ясовано правову природу рішення про місцевий та його місце та значення в системі бюджетних нормативно-правових актів. Узагальнення, висновки та пропозиції, що викладені у даному дослідженні, дали можливість виявити прогалини у правовому регулюванні, розробити і запропонувати напрямки вдосконалення чинного бюджетного законодавства України.

Практичне та теоретичне значення одержаних результатів полягає в тому, що постановка проблеми дала можливість з використанням нового законодавства та з урахуванням тенденцій у сфері бюджетно-правового регулювання системно охарактеризувати рішення про місцевий бюджет як окрему ланку бюджетного законодавства, як правове явище, а також сформулювати нові теоретичні та практичні положення, що виносяться на

захист, зробити ряд висновків, зокрема і щодо вдосконалення законодавства в сфері регулювання діяльності з формування та прийняття рішень про місцеві бюджети.

Матеріали дипломного дослідження також мають практичне значення і можуть бути використані для подальшого удосконалення практики застосування бюджетного законодавства, зокрема при бюджетному плануванні, розгляді та затвердженні рішення про місцевий бюджет, а також його виконанні.

Апробація результатів дипломної роботи. Основні результати, положення та висновки проведеного дослідження в межах дипломної роботи були оприлюднені на XVI Всеукраїнській науково-практичній конференції студентів «Проблеми та перспективи розвитку банківської системи України: погляд у майбутнє» (19 квітня 2013 р., м. Суми). доповідь на тему «Рішення про місцевий бюджет в системі бюджетних нормативно-правових актів»

Структура та обсяг дипломної роботи визначається змістом наукової проблеми і спрямована на досягнення поставленої мети. Дипломна робота складається із вступу, чотирьох розділів, які об'єднують десять підрозділів, висновків, списку використаних джерел. Обсяг дипломної роботи становить 143 сторінки. Список використаних джерел налічує 146 найменувань.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

У вступі здійснена постановка проблеми дипломної роботи, обґрунтовано актуальність теми дослідження, визначено мету, завдання, об'єкт, предмет, методи дослідження, розкрито практичне значення одержаних результатів, апробацію результатів дипломної роботи, її структуру і обсяг.

У **першому розділі «Теоретико-правові засади рішення про місцевий бюджет»**, в підрозділі 1.1. «Поняття та ознаки рішення про місцевий бюджет» досліджено теоретичні підходи до визначення «Рішення про місцевий бюджет». Досліджено питання чи є рішення про місцевий бюджет нормативно правовим актом. Наведено ознаки якими характеризується рішення про місцевий бюджет. Сформульоване авторське визначення «Рішення про місцевий бюджет». В підрозділі 1.2. «Предмет правового регулювання рішення про місцевий бюджет» проаналізовано загальну структуру рішень про місцеві бюджети та структуру рішень різних міських рад, акцентовано увагу на їх відмінності. Досліджено складові частини рішення про місцевий бюджет та їх правове регулювання.

У **другому розділі «Правові засади прийняття рішень про місцеві бюджети»**, в підрозділі 2.1. «Підстави прийняття рішення про місцевий бюджет» визначено основоположні нормативно-правові підстави прийняття рішення про місцевий бюджет. Проаналізовано принципи прийняття рішення про місцевий бюджет. Досліджено структуру рішення про місцевий бюджет, як нормативно правового-акту. В підрозділі 2.2. «Порядок прийняття та внесення змін до рішення про місцевий бюджет» досліджено стадії прийняття рішення про місцевий бюджет. Акцентовано увагу на недосконалість Бюджетного

кодексу України у частині регулювання процедури прийняття рішення про місцевий бюджет. Досліджено необхідність, підстави та процедуру внесення змін до рішення про місцевий бюджет. В підрозділі 2.3. «Дія рішення про місцевий бюджет в часі» досліджено питання офіційного оприлюднення рішення про місцевий бюджет та пов'язані з цим проблеми. Розкрито необхідність урегулювання питання оприлюднення рішення про місцевий бюджет на законодавчому рівні. Визначено випадки припинення дії рішення про місцевий бюджет.

У третьому розділі «Сучасний стан та перспективи розвитку системи бюджетно-правових актів в Україні», в підрозділі 3.1. «Сучасний стан системи бюджетно-правових актів» досліджено поняття системи, система законодавства та структура законодавства. Проаналізовано формування та властивості системи бюджетного законодавства. В підрозділі 3.2. «Рішення про місцевий бюджет в системі підзаконних бюджетно-правових актів» визначено місце підзаконних нормативно правових актів Кабінету міністрів України, Міністерства фінансів, Державної казначейської служби, Державної фінансової інспекції та Рахункової палати у системі підзаконних бюджетно-правових актах. Досліджено систему рішень про місцеві бюджети.

У четвертому розділі «Правові аспекти охорони праці та безпеки в надзвичайних ситуаціях в Управлінні фінансів, економіки і бюджету Сумської міської Ради», в підрозділі 4.1. «Система управління охороною праці» дано визначення «системи управління охороною праці» та досліджено управління охороною праці в Управлінні фінансів, економіки і бюджету Сумської міської Ради. В підрозділі 4.2. «Аналіз небезпечних і шкідливих факторів умов праці» досліджено основні небезпечні та шкідливі фактори умов праці, що впливають на працівників Управлінні фінансів, економіки і бюджету Сумської міської Ради. В підрозділі 4.3. «Безпека в надзвичайних ситуаціях» проаналізовано найбільш ймовірні надзвичайні ситуації, що можуть статися в Управлінні фінансів, економіки і бюджету Сумської міської Ради. Визначено шляхи недопущення та подолання наслідків надзвичайних ситуацій.

ВИСНОВКИ

У ході виконання дипломної роботи була проаналізована наукова література щодо розглядуваної теми, бюджетне законодавство, динаміка його розвитку впродовж останніх років. Зважаючи на актуальність цієї проблеми, її значущість та недостатній рівень дослідженості у фінансово-правовій науці, було визначено ряд завдань. Їх вирішення у процесі дослідження теми дисертації дозволило сформулювати наведені нижче висновки.

1. Нормативна природа рішень про місцевий бюджет проявляється в тому, що: а) відповідно до ст. 4 БК України рішення про місцеві бюджети входять до складу бюджетного законодавства, і, відповідно, до системи законодавства України в цілому; б) дія рішень про місцеві бюджети в межах конкретних адміністративних одиниць означає “обмеженість сфери дії” даних актів, а не їх “локальність”; в) обмеженість дії рішень про місцеві бюджети в

часі не дає права вважати їх ненормативними, проте є підставою відносити їх до виду строкових, періодичних нормативно-правових актів; г) у рішеннях про місцеві бюджети, окрім показників та приписів конкретно-адресного змісту, наводяться положення, розраховані на широке коло суб'єктів та багаторазове застосування за виникнення відповідного юридичного факту, тому такі приписи виступають правовими нормами. Рішення про місцеві бюджети є змішаними актами, які закріплюють нормативно-правові та індивідуальні приписи.

2. Рішенню про місцевий бюджет як правовому акту притаманні наступні ознаки: а) письмова форма; б) офіційний характер; в) видання рішення про місцевий бюджет допускається в межах чітко визначеної компетенції органів місцевого самоврядування; г) цільова орієнтація; г) рішення про місцевий бюджет володіє загальнообов'язковістю, тобто офіційно визнане державою та її інститутами. До видових ознак рішення про місцевий бюджет належить: а) рішення про місцеві бюджети приймаються у чітко визначеній законодавством формі – “рішення”; б) рішення про місцевий бюджет є нормативно-правовим актом; в) предметом регулювання рішень про місцеві бюджети є публічні фінанси, тобто рішення про місцеві бюджети є складовим елементом системи фінансового законодавства.

3. Визначення поняття рішення про місцевий бюджет належить до реальних визначень, які формулюються через родові поняття – правовий акт, і видові відмінності. Рішення про місцевий бюджет – це нормативно-правовий акт, що належить до системи фінансового законодавства, виданий відповідним представницьким органом місцевого самоврядування в межах встановлених у Конституції України, бюджетному законодавстві та законодавстві про місцеве самоврядування повноважень, у визначеній процедурно-процесуальній формі та в установленому порядку, який регулює відносини, що виникають в процесі мобілізації доходів, здійснення витрат місцевих бюджетів, бюджетного контролю, зі встановлення обсягів та цілей міжбюджетних трансфертів на визначений бюджетний період.

4. Аналіз рішень про місцеві бюджети за останні роки показує, що незважаючи на вимогу, закріплену в п. 2 ч. 2 ст. 76 БК України про визначення в рішеннях про місцеві бюджети граничного обсягу річного дефіциту (профіциту) місцевого бюджету в наступному бюджетному періоді, на практиці місцеві бюджети приймаються без дефіциту і показник граничного обсягу річного дефіциту як такий відсутній в текстах рішень. Така ситуація зумовлена, по-перше, вимогою вищевказаної норми БК України про визначення обґрунтованих джерел фінансування дефіциту відповідного бюджету; по-друге, наявністю в системі бюджетів України такого механізму як вирівнювання бюджетів різних рівнів за допомогою різного роду трансфертів від бюджетів вищого рівня (такий механізм частково усуває проблему дефіциту в місцевих бюджетах).

5. Аналіз текстів рішень про місцеві бюджети дає підстави ставити під сумнів вичерпність переліку питань (основних), які згідно з ч. 2 ст. 76 БК України повинні регулюватись рішенням про місцеві бюджети. З урахуванням важливості та постійного закріплення в текстах рішень про місцеві бюджети

потрібно додати до основного переліку питань, що визначаються рішенням про місцевий бюджет, наступні: обсяг резервного фонду, планові показники обсягу повернення кредитів та розподілу надання кредитів, обсяг та порядок використання вільного залишку бюджетних коштів. У дипломній роботі запропоновано внести зміни до ч. 2 ст. 76 БК України.

6. До “додаткових положень” рішень про місцеві бюджети належать вказівки та рекомендації структурним підрозділам відповідних рад, депутатам та керівникам установ і організацій, що фінансуються з місцевого бюджету, щодо окремих процесуальних моментів планування та виконання місцевого бюджету. За характером такі вказівки, на наш погляд, можна поділити на такі види: зобов’язальні, дозвільні (уповноважуючі), заборонні, обмежувальні, рекомендаційні та змішані.

7. Бюджетне законодавство як система володіє наступними властивостями: 1) єдність; 2) диференційованість; 3) структурна складність; 4) динамізм і стабільність; 5) притаманність таких зв’язків як структурні та функціональні.

8. Ієрархічні та змістові зв’язки нормативно-правових актів законодавчої сили, предмет регулювання яких прямо чи опосередковано стосується місцевих бюджетів, з рішеннями про місцеві бюджети поділяються на три види:

1) зв’язок рішень про місцеві бюджети із законодавчими актами, який зумовлений передбаченими в них повноваженнями щодо прийняття рішень про місцеві бюджети (є юридичною підставою для існування рішень про місцевий бюджет). Такий вид зв’язку характерний для положень ч. 4 ст. 138 та ст. 143 Конституції України, Європейської хартії про місцеве самоврядування, п. 23 ч.1 ст. 26 та п. 17 ч.1 ст. 43 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”, якими закріплюється право місцевих представницьких органів затверджувати своїми рішеннями бюджети відповідних адміністративно-територіальних одиниць;

2) ієрархічний зв’язок, який характеризує відповідність правового наповнення рішення про місцевий бюджет і їх підпорядкованість положенням вищим в ієрархії актам бюджетного законодавства та рішенням Конституційного Суду України, які здійснюють вплив на зміст рішень про місцеві бюджети. Насамперед це стосується таких законодавчих актів як Конституція України, Бюджетний кодекс України, Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні», закони про Державний бюджет на відповідний рік тощо;

3) зв’язок між законом про Державний бюджет і рішеннями про місцеві бюджети, зокрема в частині кількісних показників міжбюджетних трансфертів. Тобто простежується пряма і чітка залежність кількісних показників місцевих бюджетів, затверджених рішеннями місцевих рад, від кількісних показників закону про Державний бюджет на відповідний рік.

9. Запропоновано внести зміни до ч. 1 ст. 4 БК України, в якій подано перелік нормативно-правових актів, що є елементами бюджетного законодавства, а саме: додати до вказаного переліку рішення Конституційного

Суду України та міжнародні договори України, визнані за обов'язкові Верховною Радою України, предметом регулювання яких є бюджетно-правові відносини.

10. Виокремлено дві групи засад формування змісту рішень про місцевий бюджет: загальні та спеціальні. До загальних засад належать принципи, відповідно до яких має формуватися зміст всіх рішень представницьких органів на місцевому рівні: верховенство права, демократизм, гуманізм, законність, наукова обґрунтованість, системність, гуманізм, професіоналізм, технічна досконалість при прийнятті акту, субсидіарність, об'єднання місцевих і державних інтересів, повнота нормотворчих повноважень з питань місцевого значення. До спеціальних засад, які відображають особливості формування змісту власне рішення про місцевий бюджет, можна віднести: принцип єдності бюджетної системи України; принцип самостійності та розподілу повноважень між органами державної влади, Автономної Республіки Крим, місцевого самоврядування; принцип збалансованості; принцип повноти; принцип реальності включення показників доходів і видатків (обґрунтованості); принцип ефективності; принцип субсидіарності; принцип цільового використання бюджетних коштів; принцип справедливості і неупередженості; принцип публічності і прозорості; принцип строковості; принцип циклічності.

11. Процедура розгляду та прийняття рішень про місцеві бюджети безпосередньо в радах в Бюджетному кодексі України та Законі України "Про місцеве самоврядування в Україні" врегульована недостатньо. У більшості випадків вона детально врегульована саме регламентами цих представницьких органів. Проте відсутність однакості підходів до правового регулювання процедури прийняття рішень про місцеві бюджети призвела до встановлення в регламентах місцевих рад різних термінів, впродовж яких місцеві органи державної виконавчої влади та виконавчі органи місцевих рад подають проекти рішень про бюджети до відповідних рад в різних адміністративно-територіальних одиницях (від 10 до 30 днів). Відповідно, пропонуємо до ст. 75 БК України додати ч. 11 такого змісту: "Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, виконавчі органи відповідних рад подають проект рішення про бюджет до відповідної ради не пізніше ніж через два тижні з дня отримання від Кабінету Міністрів України показників між бюджетних відносин (включаючи обсяги міжбюджетних трансфертів для відповідних бюджетів) і текстових статей, а також організаційно-методологічних вимог щодо складання проектів місцевих бюджетів". Таку інформацію Кабінет Міністрів України згідно ч. 9 ст. 75 повинен надати відповідним місцевим органам у тижневий строк від дня прийняття проекту закону про Державний бюджет України у другому читанні.

12. До підстав внесення змін до рішень про місцеві бюджети належать: 1) офіційний висновок місцевого фінансового органу про перевиконання чи недовиконання дохідної частини загального фонду, про обсяг залишку коштів загального та спеціального фондів (крім власних надходжень бюджетних установ) відповідного бюджету; 2) внесення змін до закону про Державний

бюджет України, що зумовлює необхідність перерозподілу бюджетних призначень між головними розпорядниками бюджетних коштів; 3) передача коштів між загальним та спеціальним фондами місцевого бюджету дозволяється в межах бюджетних призначень; 4) якщо очікуваний обсяг витрат на обслуговування та погашення місцевого боргу перевищує обсяг коштів, визначений рішенням про місцевий бюджет на таку мету; 5) якщо в процесі виконання бюджету зміна обставин вимагає менших бюджетних асигнувань головним розпорядникам бюджетних коштів; 6) в разі збільшення бюджетних призначень за загальним та спеціальним фондами місцевого бюджету на: оплату праці працівників бюджетних установ за рахунок зменшення інших видатків, видатки за бюджетними програмами, пов'язаними з функціонуванням органів державної влади (органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування), за рахунок зменшення видатків за іншими бюджетними програмами; 7) при затвердженні місцевого бюджету: а) з дефіцитом за загальним фондом у разі використання вільного залишку бюджетних коштів; б) з профіцитом за загальним фондом у разі спрямування до бюджету розвитку коштів із загального фонду такого місцевого бюджету, виконання зобов'язань за непогашеними позиками, а також для забезпечення встановленого розміру оборотного залишку бюджетних коштів; г) з дефіцитом за спеціальним фондом у разі залучення до бюджету розвитку коштів від місцевих запозичень, коштів із загального фонду такого місцевого бюджету, надходження внаслідок продажу цінних паперів, а також у разі використання залишків коштів спеціального фонду місцевого бюджету, крім власних надходжень бюджетних установ.

13. Бюджетний кодекс України детально визначає лише порядок розробки проекту місцевого бюджету, визначає коло суб'єктів, залучених до бюджетного процесу на місцевому рівні та встановлює граничні строки прийняття рішення про місцевий бюджет. Проте потребує доповнення глава 12 Бюджетного кодексу України “Складання, розгляд, затвердження, виконання та звітність місцевих бюджетів” нормативно-правовими положеннями, що більш детально врегулюються відносини: а) розгляду місцевих бюджетів; б) процедури внесення змін до рішень про місцеві бюджети. Для усунення вказаних прогалин в законодавстві запропоновано внести зміни до ст. 77

14. Рішення про місцевий бюджет набуває чинності з моменту офіційного оприлюднення, а вступає в дію: 1) з 1 січня – з початком бюджетного року, на який він прийнятий (якщо рішення про відповідний бюджет прийняте до 1 січня); 2) з дня офіційного опублікування рішення (якщо рішення про місцевий бюджет прийняте пізніше 1 січня відповідного бюджетного року). Пропонуємо доповнити окремою частиною статтю 77 Бюджетного кодексу України “Затвердження місцевих бюджетів” такого змісту: “6. Рішення про місцеві бюджети набувають чинності з дня їх офіційного оприлюднення. Рішення про місцеві бюджети вступають в дію з 1 січня і діють до 31 грудня або діють впродовж іншого бюджетного періоду, встановленого згідно з частиною третьою статті 3 цього Кодексу. Якщо Закон про Державний бюджет прийнятий після 1 січня планового бюджетного

періоду, то рішення про місцеві бюджети вступають в дію з дня їх офіційного опублікування”. Вважаємо за необхідне внести зміни до Прикінцевих положень Закону України “Про Державний бюджет України на 2011 рік” замінивши припис “цей Закон набуває чинності” на “цей Закон вступає в дію”, а також в наступних проектах законів про Державний бюджет на відповідні роки, закріплювати саме положення про вступ в дію, а не набрання чинності цим законом.

15. З метою запобігання появі належним чином неоприлюднених рішень про місцеві бюджети слід на законодавчому рівні закріпити чіткий механізм контролю та відповідальності відповідних посадових осіб або структурних органів місцевих органів, до обов’язків яких входить опублікування (оприлюднення) відповідних нормативно-правових актів. До регламентів місцевих рад потрібно додати норму, яка б чітко вказувала на термін оприлюднення прийнятих нормативно-правових актів.

16. В Управлінні фінансів, економіки і бюджету Сумської міської Ради на достатньому рівні організовано охорона праці, наявні всі необхідні нормативно-правові акти для створення безпечних умов праці працівників та їх ефективної діяльності; створені відповідні умови для оптимального мікроклімату, відсутні або ж зведені до мінімуму шкідливі та небезпечні фактори умов праці; безпеці в надзвичайних ситуаціях приділяється достатньо уваги, пожежна безпека забезпечується формуванням системи запобігання пожежі та системи протипожежного захисту.

АНОТАЦІЯ

Бондаренко В.М. Рішення про місцевий бюджет в системі бюджетних нормативно-правових актів

Дипломна робота на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня магістр за спеціальністю 8.030401 – Правознавство. – Державний вищий навчальний заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України», Суми, 2014.

У роботі розроблені питання юридичної природи рішення про місцевий бюджет його структура, складові частини та ознаки. Дано визначення «Рішення про місцевий бюджет». Досліджено етапи прийняття рішення про місцевий бюджет та внесення змін до нього. Визначено строк дії та територію дії рішення про місцевий бюджет. Аналізується ієрархічна структура законодавчих та підзаконних нормативно-правових актів, що пов’язана з рішенням про місцевий бюджет.

Викладено пропозиції, щодо внесення змін і доповнень до нормативно-правових актів, що регулюють прийняття рішення про місцевий бюджет, в першу чергу до Бюджетного кодексу України.

Ключові слова: рішення про місцевий бюджет, Державний бюджет, органи місцевого самоврядування, нормативно-правовий акт, доходи та видатки місцевих бюджетів, прийняття та внесення змін, звітність, міжбюджетні трансферти, строк і територія дії.

АННОТАЦИЯ

Бондаренко В.М. Решение о местном бюджете в системе бюджетных нормативно-правовых актов.

Дипломная работа на получение образовательно-квалификационного уровня магистр по специальности 8.030401 - Правоведение. - Государственное высшее учебное заведение «Украинская академия банковского дела Национального банка Украины», Сумы, 2014.

В работе разработаны вопросы юридической природы решения о местном бюджете его структура, составные части и признаки. Дано определение «Решение о местном бюджете». Исследованы этапы принятия решения о местном бюджете и внесение изменений в него. Определен срок действия и территорию действия решения о местном бюджете. Анализируется иерархическая структура законодательных и подзаконных нормативно-правовых актов, связана с решением о местном бюджете.

Изложены предложения по внесению изменений и дополнений в нормативно-правовые акты, регулирующих принятие решения о местном бюджете, в первую очередь в Бюджетный кодекс Украины.

Ключевые слова: решение о местном бюджете, Государственный бюджет, органы местного самоуправления, нормативно-правовой акт, доходы и расходы местных бюджетов, принятия и внесения изменений, отчетность, межбюджетные трансферты, срок и территория действия.

SUMMARY

Bondarenko V.M. The decision of the local budget in the budget system of legal acts.

Thesis for obtaining educational - qualification of Master specialty 8.030401 - Jurisprudence. – State university, "Ukrainian Academy of Banking of the National Bank of Ukraine», Sumy, 2014.

The paper developed the legal nature of the decision to the local budget of its structure, elements and attributes. The definition of " decision of the local budget ." Studied the stages of the decision to the local budget and amendments thereto. Defined duration and area of the decision of the local budget. We analyze the hierarchical structure of the legislative and regulatory legal acts , related to the decision of the local budget.

The article presents suggestions for changes and additions to the regulations governing the decision to the local budget , primarily to the Budget Code of Ukraine .

Keywords: decision of the local budget, state budget , local governments , legal act , revenues and expenditures of local budgets, adoption and amendment , reporting, intergovernmental transfers , time and area performance.